

Beleid thuiszitters

Programma Activiteitenplan 2016-2017: uitwerking & 5.5 SWV VOVSO Noord-Limburg 31.01

Dit beleidsdocument is opgesteld na overleg met het netwerk ondersteunings coördinatoren en met leerplicht. Na een positief advies van het directeurenberaad is dit beleid door het bestuur vastgesteld. De OPR heeft instemming hieraan gegeven. Op 15 mei en 19 juni a.s. komt de actietafel bij elkaar. Op 1 juni is er een evaluatieve bijeenkomst met ondersteunings coördinatoren en leerplicht.

Jan Raedts/Marlies Willems. (april 2017)

Toelichting

Het aantal thuiszitters in de VO-leeftijd is landelijk de laatste jaren gegroeid. Het is zaak om zo snel mogelijk contact te zoeken met thuiszitters en overleggen hoe de (gefaseerde) weg naar school in samenspraak met jeugdzorg en leerplicht weer zo snel mogelijk gemaakt kan worden. Elk kwartaal dient een overzicht van thuiszitters doorgegeven te worden aan de Onderwijsinspectie.

Ook landelijk heeft OCW en de Onderwijsinspectie van het onderwerp "thuiszitters" een speerpunt gemaakt.

Onlangs is er nog een landelijk "pact" gesloten, waar de VO-Raad haar volle medewerking aan verleent.

Ook binnen ons samenwerkingsverband dient duidelijk beleid gemaakt te worden voor een gestructureerde en heldere aanpak van het thuiszitten.

In de 10^e voortgangsrapportage geeft de staatssecretaris aan dat het doel is dat in 2020 geen enkel kind langer dan drie maanden thuiszit zonder passend aanbod. Ook wil hij het aantal leerlingen met een vrijstelling onder artikel 5a terugdringen.

Samenvatting

Elke school zorgt dat de basis op orde is, om preventief te werken aan schoolverzuim.

Dit doet de school door een

- efficiënte registratie van het schoolverzuim volgens het verzuimprotocol.**
- het aanstellen van het verzuim coördinator, die het verzuim op schoolniveau monitort en volgens afspraken leerplicht en anderen informeert.**
- de school hanteert het mazzle-protocol i.s.m. GGD bij zorgwekkend ziekteverzuim**
- de school participeert in het lokaal overleg met leerplicht en jeugdhulp om thuiszitters vroegtijdig te benaderen en een traject uit te zetten voor het herpakken van de schoolloopbaan**
- leerplicht binnen ons swv werken met onderwijs samen volgens gezamenlijke actie-afspraken**
- indien op lokaal niveau onvoldoende voortgang geboekt wordt kan een van de betrokkenen het ondersteuningsloket inschakelen**
- er wordt een actietafel thuiszitters met participatie van diverse organisaties opgestart om de thuiszitters te monitoren en de samenwerking tussen de partners te versterken.**

-doel is om binnen een jaar het aantal thuiszitters met 25% te verminderen.

Doel

Zoveel mogelijk voorkomen van thuiszitters.

De thuiszitters weer zo snel mogelijk op een kansrijke manier aan het onderwijsproces laten deelnemen.

Elke VO-VSO school heeft preventieve maatregelen genomen en beschreven om schoolverzuim te signaleren en aan te pakken. Hierbij ook speciaal aandacht voor “ongeloofwaardig” ziekteverzuim.

Op samenwerkingsverband niveau zijn er afspraken hoe om te gaan met thuiszitters. Concreet doel is om het aantal thuiszitters in 2017 al met 25% te verminderen.

Doelgroep

In principe gaat het in ons samenwerkingsverband om alle leerlingen die op enig moment geen onderwijs volgen. Daarvoor zijn preventieve en curatieve maatregelen noodzakelijk. We onderscheiden hierin een aantal subgroepen waarvoor verschillende afspraken en procedures gelden.

Het eerste onderscheid dat we maken is tussen geoorloofd verzuim (leerlingen die zijn ziek gemeld op school of vrijstelling hebben van leerlicht) en ongeoorloofd verzuim (leerlingen die niet ziek zijn gemeld of geen toestemming hebben om te verzuimen)

A: Geoorloofd verzuim

A1: leerlingen die langdurig of vaak ziek zijn gemeld

A2: leerlingen die een vrijstelling hebben

De belangrijkste gronden voor vrijstelling in de Leerplichtwet zijn:

A2a: Artikel 5a: het kind is om psychische of lichamelijke redenen niet in staat om naar school te gaan

A2b: Artikel 5b: de ouders van de jongere hebben bezwaren tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen

A2c: Artikel 5c: het kind is in het buitenland op een school ingeschreven en bezoekt die geregeld.

B: Ongeoorloofd verzuim

Hier volgen we de normen van de inspectie:

B1: Relatief verzuimer: we spreken van relatief verzuim als een leer- of kwalificatieplichtige leerling die op een school is ingeschreven, ongeoorloofd afwezig is (spijbelt)

B2: Langdurig relatief verzuimer: we spreken van langdurig relatief verzuim als een leer- of kwalificatieplichtige leerling die op een school is ingeschreven, langer dan 4 weken ongeoorloofd afwezig is

Hierin worden 2 subgroepen onderscheiden:

B2a: langdurig relatief verzuim van vier weken tot drie maanden

B2b: langdurig relatief verzuim van meer dan drie maanden

B3: absoluut verzuimer: van absoluut verzuim is sprake als een leer- of kwalificatieplichtige leerling niet is ingeschreven op een school.

Een thuiszitter is een leerling die valt onder B2a, B2b of B3.

Afspraken vanuit inspectie (landelijk):

- B1: relatief verzuimer: Als een leerling meer dan 16 uur in vier weken ongeoorloofd verzuimt, dan meldt de school dit in DUO)
- Leerlingen die vallen onder B2a, B2b, B3 en A2 worden door het samenwerkingsverband gemeld bij de inspectie. Dit gebeurt door het doorgeven van een uniek persoonsnummer, de start en einde van het verzuim of evt. vrijstelling te vermelden.

Afspraken op schoolniveau

Iedere school heeft een actief verzuimprotocol waarin beschreven hoe omgegaan wordt met geoorloofd, waaronder ook ziekteverzuim en ongeoorloofd verzuim. Iedere school heeft een verzuimcoördinator. Iedere school volgt het M@zle protocol bij zieke leerlingen.

In het verzuimprotocol is minimaal opgenomen:

- De taken, verantwoordelijkheden en facilitering van de verzuimcoördinator
- De taken en verantwoordelijkheden van docent, mentor en teamleider
- Op welke wijze er wordt omgegaan met geoorloofd en ongeoorloofd verzuim (denk aan te laat komen, spijbelen, verlof vragen, ziekmelden). Hoe verlopen de procedures binnen de school?
- Een sluitende verzuimregistratie waarin opgenomen onderscheid tussen geoorloofd en ongeoorloofd verzuim en vastleggen reden geoorloofd verzuim.
- De school informeert de leerplichtambtenaar via de in dit beleid genoemde afspraken en de afspraken in het protocol M@zle.
- Analyse van het verzuim (minimaal maandelijks) en de ondernomen stappen, waarbij ondersteuningscoördinator en leerplichtambtenaar worden betrokken en van waaruit nieuwe acties kunnen worden uitgezet
- Jaarlijkse evaluatie op schoolniveau samen met ondersteuningscoördinator, leerplicht en GGD: wat loopt goed, wat kan beter.

Afspraken tav leerplicht

- De leerplichtambtenaar werkt nauw samen met de scholen.
- De leerplichtambtenaar schakelt het Ondersteuningsloket van het samenwerkingsverband in op de momenten dat hij/zij dat nodig acht (omdat oplossingen op lokaal niveau stagneren)
- De leerplichtambtenaar verstrekt aan het samenwerkingsverband op vraag de gegevens van de leerlingen (zie bij samenwerkingsverband)

Afspraken tav samenwerkingsverband

- Ondersteuningsloket adviseert bij door school of leerplichtambtenaar aangemelde leerlingen
- Het samenwerkingsverband vraagt via het Ondersteuningsloket aan scholen en leerplichtambtenaren driemaandelijks een overzicht van de leerlingen die zorgelijk verzuimen (analyse van de school). Hieronder vallen alle leerlingen uit categorie B2a, B2b, B3 (ongeorloofd verzuim) en A2 (vrijstelling) .Bij de

leerlingen uit categorie A1 (ziekte), de leerlingen die langdurig ziek zijn en de leerlingen waarbij twijfels zijn over de ziekte. Bij de leerlingen uit categorie B1, de leerlingen waar zorgen zijn over de schoolloopbaan. De gegevens worden vergeleken met de gegevens uit de Actietafel 5-18 (zie beneden).

- Het Ondersteuningsloket onderneemt actie waar nodig, analyseert de gegevens, trekt conclusies en komt met mogelijke verbeteracties.
- In de monitor van het Ondersteuningsloket worden jaarlijks de resultaten en verbeteracties i.v.m. aanpak thuiszitters verwoord.
- Het samenwerkingsverband ondersteunt waar nodig bij het vinden van een juiste plek voor een leerling en past waar nodig de doorzettingsmacht voor onderwijs toe (in onze visie proberen we dit zoveel mogelijk te vermijden). De doorzettingsmacht ligt bij de coördinator van het samenwerkingsverband. Hij handelt op advies van het Ondersteuningsloket.
- Het samenwerkingsverband overlegt met de leerplicht om het moment dat er aan vrijstelling wordt gedacht.
- Het samenwerkingsverband geeft de gevraagde gegevens door naar de inspectie

Protocol M@zle:

Doelgroep: leerlingen categorie A1: ziekteverzuim van meer dan 6 aaneengesloten schooldagen of

meer dan 16 (min of meer losse) uren gedurende de 4 laatste weken.

Aan de hand van vaste criteria voor ziekteverzuim wordt de leerling door de school aangemeld bij de

jeugdarts. De jeugdarts roept de leerling met zijn/haar ouders op voor een consult.

De jeugdarts bepaalt op

basis daarvan of de leerling al dan niet (volledig) kan deelnemen aan het lesprogramma. Ook stelt deze,

indien nodig, een re-integratieplan op. Dit wordt als advies teruggekoppeld aan de school.

Actietafel Thuiszitters (zie www.gedragswerk.nl)

In samenwerking met Gedragswerk worden door gemeenten en samenwerkingsverband een pilot Actietafel Thuiszitters 12-18 opgestart. Dit onder leiding van gedragswerk. (De gemeenten stellen tevens een Actietafel Thuiszitters 18-23 in.) De actietafel 12-18 jarigen wordt ook opengesteld voor het primair onderwijs.

Een actietafel richt zich op alle leer- en kwalificatie plichtige leerlingen met een leeftijd tussen 4 en 18 jaar, die absoluut- of langdurig relatief verzuimen, of om andere redenen geen onderwijs krijgen. Het kan gaan om leerlingen in het primair-, voortgezet- en middelbaar beroeps onderwijs. Zowel regulier als speciaal onderwijs. Ook kinderen zonder school horen bij de doelgroep. Het gaat om kinderen en jeugdigen in situaties waarin alleen verandering kan worden gebracht door de gezamenlijke inspanningen van meerdere partijen.

Op tafel ligt door onderwijs, zorg, of leerplicht aangereikte casuïstiek die tot nu toe onoplosbaar is gebleken voor samenwerkingsverband en leerplicht. Er is sprake van

een situatie die is vastgelopen, ondanks de inspanning van velen. Altijd gaat het om een situatie die al vaker op verschillende plaatsen is besproken door meerdere andere partijen. Er is al veel werk verzet, oplossingen zijn benoemd, mogelijk zijn al pogingen gedaan om deze te realiseren, maar desondanks bleef een effectieve en duurzame oplossing uit. De actietafel brengt in deze geëscaleerde situaties de juiste mensen in positie en beweegt hen datgene te doen wat nodig is.

Aan de actietafel bespreken de deelnemers die kinderen die zich in situaties bevinden waarin alleen beweging kan komen door de intensieve en gelijkwaardige samenwerking van alle betrokken partijen. Situaties waarin hardnekkige problemen in de weg staan van een oplossing en maken dat het niet langs de gebruikelijke weg lukt om een einde te maken aan het thuiszitten. De actietafel brengt de juiste mensen in positie en beweegt hen datgene te doen wat nodig is. Of zij nu wel of niet deel uitmaken van de actietafel.

Het doel van een actietafel is thuiszittende kinderen en jeugdigen weer in een onderwijssetting geplaatst te krijgen, of uitstroom naar arbeid mogelijk te maken.

Daarnaast is er nog sprake van twee afgeleide doelen:

1. Inzicht in de aard en omvang van de doelgroep, de inhoud van de problematiek en eventuele trends en patronen in de casuïstiek;
2. Lessen leren van individuele casuïstiek en de gevolgen hiervan in kaart brengen voor andere kinderen en jeugdigen. Dit om de vraag te beantwoorden welke veranderingen nodig zijn op de niveaus van bestuur, beleid en organisatie, om te voorkomen dat structurele knelpunten ook in andere situaties, voor andere kinderen en jeugdigen, nadelige gevolgen hebben.

Cascademodel van verzuim

